

Een leven lang - Schrijversportretten op cd-rom

Het leek wel de jaarvergadering van de plaatselijke geitenfokvereniging. Een veel te klein, benauwd zaaltje, een aantal stemmig geklede heren die langdurig het woord voerden en tenslotte een aantal lichtbeelden met geluid op een voor de meeste aanwezigen onzichtbaar scherm. Op 22 presenteerden de NPS radio, het NBLC en Biblion Uitgeverij in de Amsterdamse Openbare Bibliotheek de eerste vier cd-roms uit de serie Een leven lang; auteursportretten in woord en beeld. Dit moet het digitale antwoord worden op de vraag naar makkelijk bereikbare informatie over bekende Nederlandse schrijvers.

Cor Geljon De argeloze bezoeker die gehoopt had op een flitsende multimediale premiëre, moest zich echter eerst door de kennelijk niet te vermijden rij ijdele bobo's heenwerken, voor hij het product mocht zien. Zo was daar de egotrippende presentator Felix Rottenberg die met een zekere gêne toegaf dat hij mensen kende die 'wel twee boeken in de week lezen'. Maar zelf was hij ook niet van de straat, want hij bekende diep onder de indruk te zijn van *Monument (!) voor een gestorven soldaat* van Rudi van Dantzig. De directeur van de bibliotheek had vele minuten nodig om te vertellen dat hij erg blij was met dit initiatief, en de voorzitter van het NBLC verwees met enig leedvermaak naar het tijdschrift *Merlin* (sic) - dat hij in eerste instantie vóór de tweede wereldoorlog plaatste - dat destijds ten onrechte de biografie van de schrijver verguisde.

De talrijk aanwezige schoolkrantredacteurs werden inmiddels al wat onrus-

tig, maar gelukkig kwam toen een echte schrijver aan het woord. Marcel Möring veegde, vlot van zijn laptop-scherm voorlezend, de vloer aan met de literaire uitgevers die nauwelijks gebruik maken van de mogelijkheden van internet, het werk van hun schrijvers daar niet annunceren of de wel aanwezige informatie niet actualiseren. Hij bewees dat het gesproken woord nog steeds springlevend is, mits geschreven en uitgesproken door een creatieve geest.

Terecht trots

Leerlingen van het Barleusgymnasium overhandigden de cd-roms aan drie van de vier schrijvers: Rudi van Dantzig, Marjan Berk en Heere Heeresma (Thea Beckman was verhinderd). Hoogtepunt van de middag was de presentatie van het product door een terecht trotse André Henderickx van Biblion. Hij deed dat deskundig, maar werd zo vaak onderbroken door Rotten-

berg, dat er nauwelijks een beeld te krijgen viel van de inhoud van de cd-rom.

Gelukkig kreeg ik de vier uitgebrachte exemplaren mee naar huis, zodat ik ze nog eens rustig kon bekijken en ik moet zeggen: ze zijn erg leuk. Basis voor deze cd-roms is het al jaren lopende NPS radioprogramma *Een leven lang*, waarin gedurende zestig minuten een auteur, kunstenaar of wetenschapper wordt geïnterviewd over haar of zijn levensloop, ideeën en inzichten. Op het schijfje worden de interviews aangevuld met artikelen over de auteur, schriftelijke interviews, recensies, uittreksels, een overzicht van primaire en secundaire literatuur en aantrekkelijke foto's en videofragmenten met momenten uit het leven van de auteur.

Eén druk op de toets en alle aspecten van leven en werk van de schrijver flitsen aan je voorbij. De koningin van het lichte boek Marjan Berk zingt liedjes uit haar cabarettijd, we zien Rudi van Dantzig die een ballet instudeert, of er wordt een foto getoond van de vader van Heere Heeresma. Via een onderstreept woord in de tekst springt de gebruiker met het grootste gemak over naar een beschouwing over het werk, een complete bibliografie of een reeks uitgebreide recensies. Zo kunnen de leerlingen vanachter het beeldscherm hun materiaal voor een leesverslag of

het leesdossier samenstellen en voor de docent is bij de voorbereiding van zijn lessen in een handomdraai alle informatie bereikbaar. Schitterend materiaal voor het literatuuronderwijs van de 21e eeuw.

Kostbaar materiaal

De serie wil een breed publiek bedienen, niet alleen scholieren, maar ook gewone bezoekers van de bibliotheek. Het wordt daarom een zeer gevarieerde verzameling romanciers, dichters en jeugdboekenauteurs, zowel uit de literatuur met een grote L als uit het lichte genre. Voorlopig staan de volgende auteurs op het programma: Gerhard Durlacher, Guillaume van der Graft,

Jef Geraerts, Jaap ter Haar, Theun de Vries en Leo Vroman.

De archieven van NPS-radio en NPS-televisie liggen vol kostbaar materiaal voor de literatuurlessen en het onderwijs in CKV, dat voor de scholen nog steeds moeilijk bereikbaar is. Het Nederlands Audiovisueel Archief is al enige tijd bezig dat materiaal voor het onderwijs te ontsluiten, maar het zal nog wel even duren voor scholen daar gemakkelijk gebruik van kunnen maken. Deze cd-roms zijn een goed begin.

De abonnementsprijs voor vier portretten per jaar bedraagt fl. 140,- ; losse

nummers kosten fl. 39,50. Ze zijn te bestellen bij Biblion Uitgeverij, antwoordnummer 47001, 2504 VD Den Haag, fax 070 - 309 05 55.

